

ISSN 2791-9617
somuncubaba

Dergisi'nin Eki'dir.

Afile

KASIM 2023
YIL: 30 - SAYI: 277

333

Öğretmenler
Gönüllerin Fatihleridir

© Sümeyye Büğra YILDIZ

İslâm Medeniyeti ve
Batı Medeniyeti

© Emine Büğra YÜKSEL

II. Mustafa'nın Kızı
Büyük Ayşe Sultan

© Bengisu HAYAT

Medenî

Şehir Kültürünün Medeniyet Peygamberi (s.av)

Sevgili Peygamberimiz'in mübarek isimlerinden biri de "Medenî/Şehirli, bilgili ve görgülü" idi. Şehir kültürünün ilk neşet ettiği, bilgi ve görgünün, muhabbetin merkezi olan Medine şehri hakkında şu hakikatlere nazar ederek, Peygamberimiz'in kurmuş olduğu medeniyetin güzelliğini seyredelim: Medine, İslâm dininin yayılmaya başladığı ve Hz. Muhammed (s.av.)'in hane-i saadetlerinin olduğu yer olduğu için, dünyadaki Müslümanların kalbinde ayrıcalıklı bir yere sahiptir. Medine; Hz. Peygamber (s.av.)'in şehri ve İslâm Devleti'nin ilk başkentidir. Bugün şehir ve çevresi, büyüme ve gelişme durumundan çok zengindir. Şehrin 800.000 kişilik nüfusu hac zamanında şehre gelen hacılar ile 4.000.000'a kadar yükselmektedir. Şehrin eski adı Yesrib olup, Hicret'ten sonra Rasûlullah (s.av.) bu adı değiştirerek buraya Medine demiştir. Medine'nin kelime anlamı "şehir"dir. Ancak, bir yere nisbet edilmeksizin kullanıldığı zaman Medine şehri kastedilmiş olur. Medine kelimesi Kur'an-ı Kerim'de Mekki âyetlerde "Medâin" şeklinde çoğul olarak geçen bir cins isimdir. Medenî âyetlerde ise, Yesrib'in yerine özel isim olarak kullanılmıştır. Yesrib adı ise sadece bir yerde zikredilmektedir. Bu şehrin asıl adı Medine olmakla birlikte, yine İslâmî devirde ortaya çıkmış, diğer birtakım isimleri de vardır. Bunlardan bazıları şunlardır: Tâbe, Tayyibe, Daru'l-İman, Daru's-Sünne, Azra, Cabire, Mecbûre, Muhabbe, Mahbûbe, Kasime, Kasametü'l-Cabire, Yendede. Hz. Peygamber (s.av.) Mekke'den Medine'ye hicret etmemiştir. O, Mekke'den Yesrib'e hicret etmiştir. Yesrib hicret sonrası Medine adını almıştır. İslâm medeniyeti buradan inkişaf edip tüm cihana yayılmıştır. İslâm nurunun bütün kâinata yayıldığı yer olan Medine'nin ulaştığı şerefin yüksekliğine bir daha hiçbir şehir ulaşamaz. Eşref-i mahlûkatın en şerefisini bağınna basıp O'nu, mahlûkatın en şerli insanlarına karşı koruyan Medine'nin bu yüce şanına artık hiçbir şehir vâsil olamaz, şüphesiz. "Üzerimize ay doğdu." deyip Allah'ın Rasûl'ünü büyük bir aşkla karşılayan

Medine halkından başka hangi topluluk "Ensar" olma şerefine kavuşabilir. Onun içindir ki

Medine için yazılan şiirler de bu şereften nasiptir olup, feyizler saçan hakikat satırları

olarak sadırlara nakşedilecek mahiyette tezahür etmiştir.

Eğitim ve Değerlerimiz

Eğitim, insanın ruh, akıl ve duygularının fitrî doğasına en uygun şekilde terbiye edilmesini hedefler. Eğitim sürecinde herhangi bir aksaklık ya da eksiklik olmaması için azamî gayret gösterilir. Eğer bireyin eğitime sürecinde bazı hususlar eksik kalacak olursa maalesef netice de eksi yönde olacaktır. Eğitimin gayesi insanı en iyiye ve en mükemmele doğru sevk etmektir. Bunun yapılamaması hâlinde bireyin sahip olduğu potansiyel harekete geçirilememiş olacaktır. Yüce Kitabımız Kur'an'ın bizden istediği eğitim programı, sadece kalıplaşmış belli yönleri değil, insana kişilik ve karakter kazandıracak eğitimi de hedefler. İnsanda eğitimle zihinsel gelişim önemli olduğu kadar, duygusal gelişim de önemlidir. Nefisin istek ve arzularına karşı direnç gösterecek denetim mekanizmalarının güçlendirilmesi, dengeli ve sağlam kişilik yapısına bağlıdır. Zaten birey eğitime gereken değer verilirse bireylerden oluşan toplum da ihmâl edilmiş olur. Bu açıdan din, bir ahlâk, eğitim ve değerler sistemi olarak kabul edilir. İnsanın duygu ve davranış gelişimi Allah'a olan imanı ile orantılıdır. Biz inanıyoruz ki Yüce Allah, insanın kalbi, zihni ve duyguları üzerinde mutlak hâkimdir. Kur'an ilâhî mesajları ile insanın kendini nasıl eğitmesi konusunda rehberlik yapmaktadır. Eğitimin bir diğer faktörü gönül, bireyin kişilik yapılanmasında ve toplumun içindeki birlik ve dirlik bağlarının gelişmesinde önemli bir rol oynar. Eğitim sevgi ve merhamet merkezli olduğunda, kişilerin kabiliyet ve özgüvenin ortaya çıkarılmasıyla birlikte din eğitiminin amaçlarından biri olan ferdî ve toplumsal barış ve huzurun da oluşmasına katkı sağlayacaktır. Nitekim Hz. Peygamber (s.a.v.)'in hayatına da baktığımızda günlük hayat içerisindeki insanların ihtiyaçlarını, tecrübelerini, ilgilerini ve ruhsal durumlarını algılayarak onlara en uygun eğitim yöntemlerini kullanmış ve bizlere büyük bir örneklik teşkil etmiştir. Hz. Peygamber (s.a.v.)'in insanlığı eğitimde birçok metot kullandığını görebiliyoruz. Bunlardan biri de örnek olma, modern tabirle rol model olma metodudur. Hz. Peygamber (s.a.v.)'in davranışlarından etkilenerek onu örnek almış ve henüz daha 10 yaşında bir genç iken Hz. Peygamber (s.a.v.)'in eğitimine arz edilen Enes b. Malik, Peygamber Efendimiz'in bu konudaki tutumunu şu cümlelerle ifade etmektedir: "Hz. Peygamber (s.a.v.)'e yedi yahut dokuz sene hizmet ettim. Rasûlullah benim yaptığım bir şey için 'Bunu niçin yaptın?', yapmadığım bir şey için de 'Niçin yapmadın?' demedi." (Ebu Davud, Edeb, 1.) Enes b. Malik'in bu sözlerinden anlıyoruz ki, Hz. Peygamber (s.a.v.), kendi terbiyesinde yetiştirdiği bu genç sahabeyi nasihat ve sözlü eğitimden çok, örnek davranışlarıyla etkileyerek, onun kendi kendine düşünme, karar verme ve anlama kabiliyetlerini geliştirmesine yardımcı olarak örnek olmuş ve örnek alma yoluyla öğrenmesine imkân sağlamıştır.

Hulûsi Efendi Hazretleri de insan eğitiminde örnek olunması gerektiğini vurgulamıştır. Bizim de eğitimde tüm millî ve mânevî değerlerimizi gözeterek örnek olmamız gerekmektedir.

somuncubaba
Dergisi'nin Ekidir.
ISSN: 2791-9617

Aile Eki
Yıl: 9 Sayı: 106

Aile

KASIM 2023 / YIL: 30 – SAYI: 277
Somuncu Baba Dergisi'nin Ücretsiz Ekidir.

İmtiyaz Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni
Dr. Kemal Demir

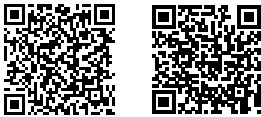
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
M. Hulüsi ERDEMİR

Yayın Editörleri
M. Nazmi DEĞİRMENÇİ
Hulusi KESKİNTEPE

Yayın Kurulu
Prof. Dr. Nihat ÖZTOPRAK, Prof. Dr. Ali YILMAZ
Prof. Dr. Sebahat DENİZ, Prof. Dr. Bilal KEMİKLİ
Prof. Dr. Abdullah KAHRAMAN,
Prof. Dr. Ali AKPINAR

Grafik Tasarım ve Uygulama
Es- Seyyid Osman Hulüsi Efendi Vakfı

Dergimizi, Web Sayfamız ve Mobil
Uygulamalarımız Üzerinden Okuyabilirsiniz:

Basım-Yayım-Dağıtım-Pazarlama
Çamlıca Basın Yayın Eğitim Sağlık Turizm
İnşaat San. ve Ticaret A. Ş
Zaviye Mah. Hacı Hulüsi Efendi Cad.
No: 89 (44700) Darende / MALATYA
Tel: (422) 615 15 00 Faks: (422) 615 28 79

04

► Sümeyye Büşra YILDIZ

Öğretmenler Gönüllerin
Fatihleridir

14

► Nilüfer Zontul AKTAŞ

Öğretmenlik Mesleğinde
Eğitim Meselemiz

Yüksek Başarı Beklentisi
ve Mutluluk

► Eşref BOLUKÇU

Dervişin Alacağı

► Ayşe Gül PINAR

08

16

18

📖 Emine Büşra YÜKSEL

İslâm Medeniyeti ve
Batı Medeniyeti

24

📖 Raziye SAĞLAM

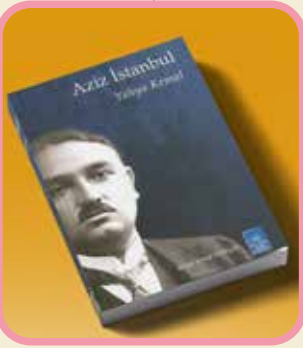
Ertuğrul Gazi
Söğüt - Bilecik

28

📖 M. Emin KARABACAK

Sabah Kahvaltısı ve
Okul Harçlıkları

Aziz İstanbul

📖 Sait ÖZER

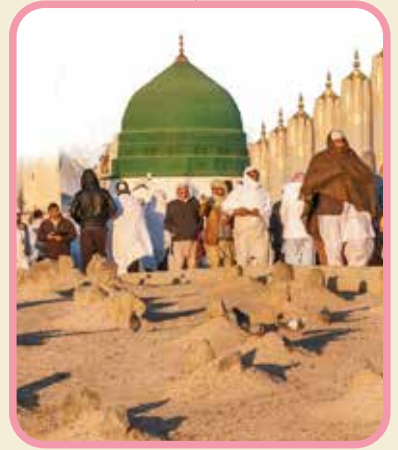
22

II. Mustafa'nın Kızı
Büyük Ayşe Sultan

📖 Bengisu HAYAT

26

Âmir Bin Führeyre (r.a.)

📖 N. Nida DURAN

31

ÖĞRETMENLER GÖNÜLLERİN FATİHLERİDİR

► Sümeyye Büşra YILDIZ

“Gerçek öğretmen; tatlı dili ve maharetli elleriyle kalplere sevgi tohumları eker. Sevgisi, bilgisi ve ilgisiyle onları geleceğe hazırlar. Çiçeklerini en güzel şekilde yetiştirir.”

Öğretmenlik, kutsal bir meslektir. Gönüllere girilmeden zihinlere girilemez. Öğretmeni seven öğrenci, dersi de sever. Öğretmenler; öğrencilerini maddeten ve manen yetiştirmek ve geliştirmek, eğitim ve öğretimi başarılı hale getirmek istiyorlarsa mesleğini ve öğrencilerini çok sevmelidir.

Gerçek öğretmen; yürekleri ısıtan, gönülleri aydınlatan güneşe benzer. Sevgi dolu yüreği, güler yüzü ve güzel sözüyle gönülleri fetheder. Tatlı dili ve maharetli elleriyle kalplere sevgi tohumları eker. Sevgisi, bilgisi ve ilgisiyle onları geleceğe hazırlar. Çiçeklerini en güzel şekilde yetiştirir.

Öğretmen; solgun çiçeklere hayat verecek şifalı suyu gönüllerine, akıllarına akıtılabilmelidir. Bir öğretmen düşünün ki öğrencilerini tanımıyor, onlarla gerektiği gibi ilgilenmiyorsa bu sınıfta başarılı öğrencilerin yetişmesi çok zordur. Tıpkı bahçesindeki çiçekleri tanımayan bahçıvan gibi...

Okul bir bahçe, öğrenciler de o bahçenin nadide çiçekleridir. Öğretmene bu bahçede rengârenk çiçekler yetiştirecek bir bahçıvandır. Bu bahçede her çiçek kendi renginde açacak, etrafa misk gibi kokular yayacaktır. Her çiçeğin farklı özellikleri vardır. Her birine ayrı ilgi göstermemiz ve bakım vermemiz gerekir. Bunu yapmazsak çiçekler açmaz, açan çiçekler de solgun ve cılız olur. Öğretmen, bahçesini saran yabanî otları, dikenleri temizleyemezse bahçedeki çiçekler istenilen güzellikte olmaz. Sorun, sıkıntı ve huzursuzluklar giderilemezse öğrencilerimiz yok olup gider...

En iyi öğretmenler, bizleri en çok etkileyen öğretmenlerdir. İçimizde heyecan oluşturmayan, sevinç doğurmayan öğretmenler, yaşamımızda çok fazla yer tutmazlar. Fakat

“Öğretmenler değişime açık, öncü olmak zorundadır. Kimliğine ve kişiliğine, söz ve davranışlarına gereken özeni göstermelidir. Öğretmenlik mesleği insanı değiştirme sanatıdır.”

bizi kişiliği ve dersleriyle heyecanlandıran, her gün okula koşarak, istekle gitmemizi sağlayan, yüzüyle, diliyle bizi adeta esir alan öğretmenlerimizi ömrümüzün sonuna kadar unutmayağımız kesindir.

Öğretmeyi sevmeyen bir öğretmen, sınıfın damarında akarsular gibi gürül gürül akamaz. Öğretmen öğretmekten zevk aldığına ruhsal ve bedensel olarak yorulsa da bundan şikâyetçi olmaz. Esas yorgunluk sevgisizliktir. Öğretmenler değişime açık, öncü olmak zo-

rundadır. Kimliğine ve kişiliğine, söz ve davranışlarına gereken özeni göstermelidir. Öğretmenlik mesleği insanı değiştirme sanatıdır. Buna inanmayan sanatkarlar güzel eserler veremezler ve öğrencisi üzerinde olumlu iz bırakamazlar.

Etkili öğretmen, öğrencisinin hayatında değişiklik yapabilen öğretmendir. Eğitimde başarıyı arzulayan öğretmen; coşku dolu bir yürekle öğrencisini, öğrenmeyi ve öğretmeyi sevmelidir. Öğrencisiyle beraber olduğunda huzurlu ve mutludur.

Gerçek öğretmen, sadece bir öğretici değil, kişilik ve duygularıyla en doğru hedefe ilerleyen bir rehberdir. Öğretmen, akılları ve

ruhları aydınlatan bir ışık kaynağıdır. Gerçek aydınlık, onun gönül ışıklarından gelmektedir. Öğretmen; kendisi için istediğini öğrencisi için de isteyen, öğrencisine hayat bağı olabildir. Hayatı yaşanılır hale getirebilmek, gönüllerden gönüllere yayılan ışıklarla olur. Bu da en çok öğretmende olmalıdır. Öğretmenin gönül ışıkları hep yandığı sürece insanlık aydınlanacaktır. Eğer bu ışık sönerse insanlık karanlık içinde kalacaktır.

Gönül bahçelerimizin eşsiz güllerini, tohumcuk çiçeklerini kırarak incitmeyelim. Onları soldurmamalım. Eğitimi okul, veli ve öğretmen üçgeninde görelim. Başarıya da buradan gidileceğini aklımızdan çıkarmayalım.

İNGİLİZ KARBONATI

Nesibe AYDIN

Sodyum bikarbonat olarak da bilinen İngiliz karbonatı, mide asidini nötralize ederek mide ekşimesini ve asit hazımsızlığını gidermek için kullanılır. Genellikle ülser gibi mide rahatsızlıklarının tedavisinde kullanılan ilaçların içeriğinde yer alır. Sodyum bikarbonattan, ayrıca, belirli durumlarda kanın ve idrarın daha alkali hale getirilmesi için de yararlanır. Halk ağzında kabartma tozu olarak da adlandırılan İngiliz karbonatının mutfakta, temizlikte ya da kişisel bakım gibi kullanım alanları vardır.

Sodyum bikarbonat (NaHCO_3) olarak da anılan İngiliz karbonatı, mutfakta, temizlikte ve sağlık alanında kullanılan, hafif tuzlu ve alkali bir tada sahip olan beyaz bir kimyasaldır. İngiliz karbonatı, hamurun kabarmasına yardımcı olmak için sirke, limon suyu veya yoğurt gibi asidik bileşenler içeren tariflerde yaygın olarak tercih edilir. Bunun nedeni mayalanma özelliğine sahip olmasıdır. Bunun yanında İngiliz karbonatı doğru oranlarda kullanıldığında midedeki asidi dengeleme, koku giderme ve leke çıkarma özellikleri bulunur.

İngiliz Karbonatının Faydaları Nelerdir? İngiliz Karbonatı Ne İşe Yarar?

İngiliz karbonatı, antiseptik yapısı sayesinde

iltihaba ve yaralara karşı kullanılır. Temizlik alanında oluşan bakteri, küf ve parazitlere karşı etkili olur. Vücutta ph dengesinin sağlanmasında da İngiliz karbonatından yararlanır.

Mide yanmasını ve hazımsızlığı hafifletir: İngiliz karbonatı, aşırı olan mide asidini nötralize ederek mide yanmasını ve hazımsızlığı gidermede etkili olur.

Ağız sağlığını destekler: İngiliz karbonatı, diş macununda yaygın olarak kullanılan bir maddedir ve plakların giderilmesine, dişlerin beyazlatılmasına yardımcı olur.

Cilt tahrişlerini hafifletir: Böcek ısırıkları, güneş yanığı veya zehirli sarmaşıktan kaynaklanan kaşıntı ve iltihabın hafiflemesini sağlar.

Doğal temizlik maddesi olarak kullanılır: Çeşitli ev yüzeyleri için yumuşak, toksik olmayan bir temizleyici olarak İngiliz karbonatından yararlanır.

İngiliz karbonatı ciltte böcek ısırıkları ve arı sokmalarından kaynaklanan kaşıntıların giderilmesinde, ciltte yer alan kirlerin ve ölü derilerin temizlenmesinde, cilt gözeneklerini temizleme özelliği sayesinde sivilce ve siyah noktaları azaltmada, koltuk altı bölgesinde kullanıldığında

teri ve kökü kokuyu bastırmada, ciltte oluşan lekelerin ve pigmentasyon sorunlarının görünümünü azaltmada fayda sağlar.

YÜKSEK BAŞARI BEKLENTİSİ VE MUTLULUK

▶ Eşref BOLUKÇU

“Çocuklarımız hayatta bir şeyi başardıklarında, bu başarının Yaratıcıdan geldiğini onlara hissettirmemiz gerekir. Bu yapılmadığında çocuklar bu başarıyı tamamen sahiplenirler ve bu durum aşırı özgüvenin belirtisi olan gurur ve kibre neden olur.”

Anne babalar ve yetişkinler! Sizler, başarı beklentiniz ile çocuklarınızı nasıl etkiliyorsunuz? Başarı beklentiniz, çocuk üzerinde nasıl bir etki bırakıyor? Bazı anne babalar, maalesef, hep yüksek başarı beklentisi, hep kazanma beklentisi içindeler. Çocuklarının küçük düşüşleri onlar için kabullenilemez bir durumdur. Anne babaların bu yüksek başarı beklentisi, bazı çocuklarda başarısızlığa sebep olmaktadır. Dahası, bazı çocuklarda psikolojik tahribata sebep olmaktadır.

Bu noktada, mesleğimi icra ettiğim yıllarda yaşadığım bir durumu burada sizlerle paylaşmak istiyorum. Sabah çalışma büroma henüz yeni gelmiş ve güne hazırlık yapıyordum. Kapı çaldı ve içeri bir öğrenci girerek şöyle söyledi:

“Hocam, ne olur bana yardım edin. Kaç alırsam alayım anneme beğendiremiyorum. Doksan iki aldım, niye notun düştü diyor. Eskiden böyle değildi. Şimdi kimse beni sevmiyor.”

Neden sevilmediğini düşündüğünü sorduğumda; “Biliyorum ben, notlarımdan dolayı. Düşük not alınca sevilmiyorum. Of hocam, ben çok mutsuzum.” dedi.

Bu olay çok da yabancı değil bizlere, değil mi? Yıllarca çalıştığım okullarda bu durumda olan yüzlerce öğrenci ile konuştum. Hiç de azımsanmayacak sayıda öğrencimiz, başarı eşittir mutluluk görüşünde. Sözü ettiğim öğrencimiz de mutlu olmayı başarısına bağlıyordu. Yüksek not alınca anne babası tarafından sevilleceğini, sevilince de mutlu olacağını ifade ediyor.

Geçmiş tarihlerde, bir fen lisesi öğrencisi sınavda 100 aldığını öğreniyor; dersten çıktıktan sonra yedi katlı binanın dördüncü katından kendisini aşağı atıp maalesef ölüyor. Ve bıraktığı not şöyle: “100 alsam da sizin için yeterli olmuyor ki...”

“Usta bir ressamın başarısı, ona Yaratıcı tarafından verilen el, göz, akıl, resim yeteneği gibi birçok nimet sayesinde. Bunları göz ardı ederek tüm başarıyı ressama atfetmek hatadır, aynı zamanda ressama da zulümdür.”

Çocukların ve gençlerin fizyolojik yapısı, duygusal dünyası düşünülmeden, sadece başarı beklentisi, bir robot misali yaklaşım... Ne kadar yanlış. Bazen de yüksek başarı beklentisi, yanlış benlik yapısına yani şişirilmiş özgüvene sebep olur. Bazı aileler, çocuklarıyla ilgili onların potansiyellerinin ve becerilerinin üzerinde beklenti içine girer. Çocuklarını her alanda başarılı görmek isterler. Bu başarıyı elde etmek isteyen çocuklar, çok kapasiteli ve zeki çocuklarmış gibi hareket etmeye başlarlar. “Madem benden bu kadar şey bekleniyor, demek ki ben üstün zekâlı ve süper yetenekli bir kişiyim.” inancını geliştirirler. Bu inancı saracak durumlardan kaçarlar. Başarısız olacakları bir işle yüzleşmeleri gerektiğinde, aslında o işi yapabileceklerini ama yapmak istemedik-

lerini söylerler. Beklentiyi gerçekmiş gibi algılayıp ona göre davranırlar. İşte ailelerden gelen yüksek beklenti farkında olmadan çocukları aşırı özgüvene iter.

Çocuğa şunu da kavratmamız gerekir: Yaptığımız işlerde başarılı olmamız, Yüce Yaratıcımızın bizlere verdiği nimetler sayesinde. Aslında bizlerde görünen güzellikler, bizi yaratan Rabb'imizden gelmektedir. İnsan, güzellikleri gösteren bir aynadır. Usta bir ressamın başarısı, ona Yaratıcı tarafından verilen el, göz, akıl, resim yeteneği gibi birçok nimet sayesinde. Bunları göz ardı ederek tüm başarıyı ressama atfetmek hatadır, aynı zamanda ressama da zulümdür.

Çocuklarımız hayatta bir şeyi başardıklarında, bu başarının Yaratıcıdan geldiğini onlara hissettirmemiz gerekir. Bu yapılmadığında çocuklar bu başarıyı tamamen sahiplenirler. "Ben yaptım, ben başardım, tamamen kendi çabamla oldu." düşüncesi onlarda yeşerir ve bu durum aşırı özgüvenin belirtisi olan gurur ve kibre neden olur. Bu tespitlerden sonra siz anne babalara ve çocuklarla ilgili olan herkese bazı kısa tavsiyelerde bulunmak istiyorum:

Çocuğun içinde bulunduğu yaş döneminin

özelliklerini ve bu yaş döneminin çocuk üzerindeki etkisini öğreniniz. Çocuğunuzun başarısı ve geleceği konusundaki kaygılarınız çocuğa olumsuz yansır. Öncelikle bu kaygılarınızı azaltınız. Çocuğunuzla sık sık sohbet edip onu rahatlatınız. Konuşmalarınız, yalnızca ders çalışma, notlar, başarı konularında olmamalıdır.

Onlarla konuşmalarınızda önce olumlu yönlerini, başarılarını konuşunuz, başarılarını ödüllendiriniz. Başarısız olunca sakın onları cezalandırmayınız; başarısızlığın nedenlerini birlikte bulmaya çalışınız. Onları aşan yüksek hedefler koymayınız. Onların yeteneklerini dikkate alarak hedeflerinde yardımcı olunuz. Çocuğunuza güvendiğinizi sık sık ifade ediniz.

Sizin zamanında yapamadıklarınızı çocuklarınızdan beklemeniz gerçekçi olmayabilir: "Ben fen lisesine gidemedim, o gitsin.", "Ben doktor olmadım, o olsun." gibi.

Çocuğunuza olan sevginizin onların başarılarına bağlı olduğu düşüncesi asla ortaya çıkmamalı; sizin yaklaşımınızdan dolayı çocuk asla böyle düşünmemelidir. Başarısız da olsa onu sevdiğinizi sık sık söz ve davranışlarınızla ifade ediniz. "Başarılı olursam sevilirim." düşüncesine sakın sebep olmayınız.

Öğretmen

Öğretmenler öncüdür, öğretendir öğretmen,
Kelâmı arı Türkçe söyletendir öğretmen.
Hayatın kaynağıdır sınıflarda çocuklar,
Öğretmen bilgisiyle körpe dimağı yoklar.

Öğrettiği ilimdir öğretmenin payesi,
Öğrenmek isteyen öğretmektir gayesi.
Yolunuz açık olsun, yürüyün kutlu yolda,
Faydalı olmak için nöbet tutun okulda.

Her çocuk bir hayattır, her çocuk bir gelecek,
Her çocuk değerini öğretmenle bilecek.
Öğretirken öğretmen okulun ışığıdır,
Hem okur hem okutur, ilmin beşiğidir.

İlim her kula lazım beşikten mezara dek,
İnsan öğrenmek ister nefsiyle cenk ederek.
Beyin fırtınasının ışığıdır öğretmen,
Öğrettiği bilginin beşiğidir öğretmen.

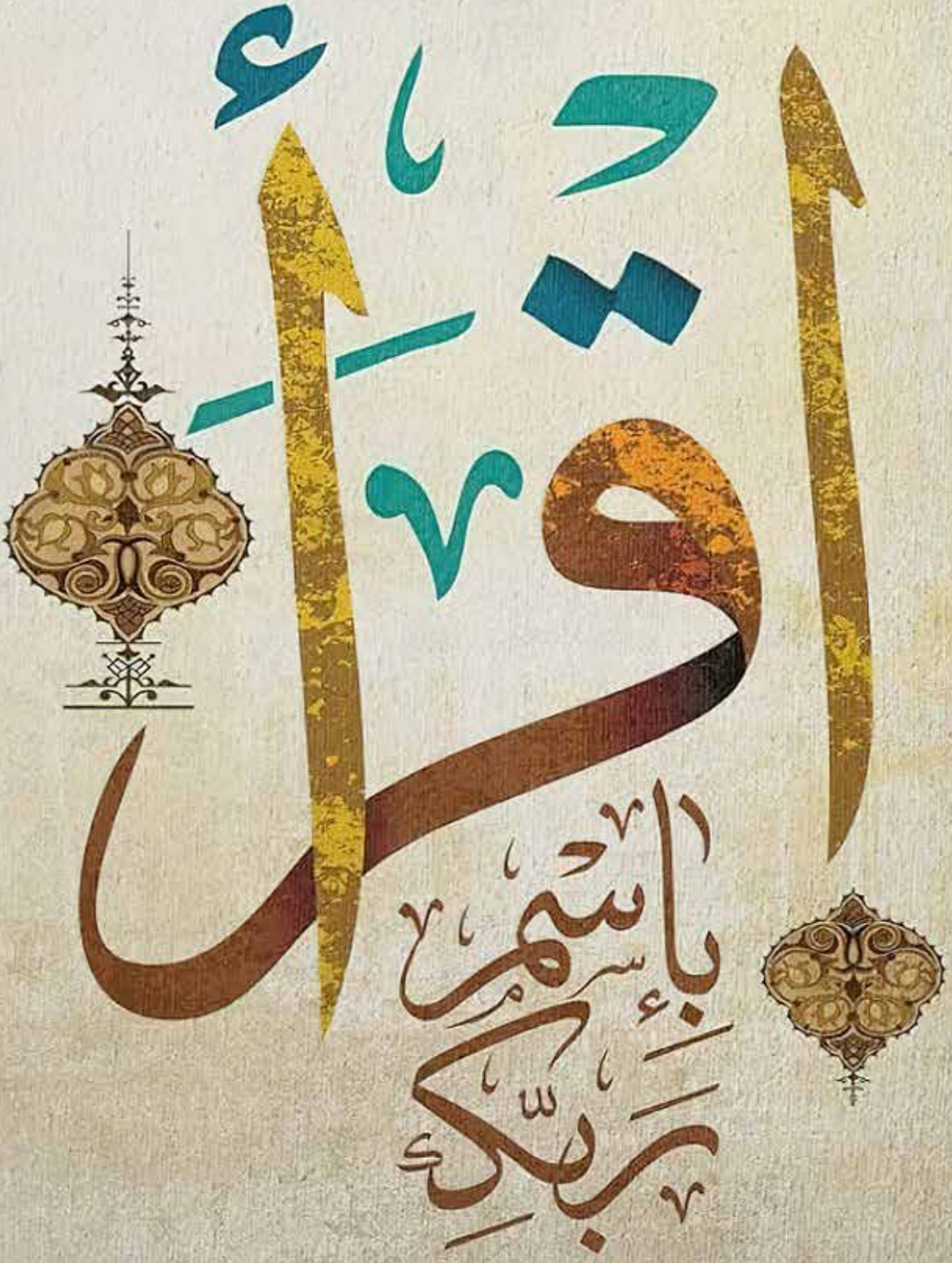
Okuyup okuyana gıptayla bakmaktayım,
Yaş yetmişe dayandı, hâlâ okumaktayım.
Okuyan ve okutan her daim olacaklar,
İlim öğrenmek haktır, unutmayın çocuklar.

Rabia BARIŞ

TAHSİL-İ İLİM

© H. İKİL ABBASOĞLU

*İlim ilim bilmektir, ilim kendin bilmektir
Sen kendini bilmez isen, ya nice okumaktır.*

Anadolu Türkçesini yoğurup şiir dili hâline getiren büyük ozan, Türkçe şiirin öncüsü, mutasavvıf ve halk şairi olan Yunus Emre, herkes tarafından çokça bilinen bu şiirinde, bizlere aslında en önemli bilginin ve ilmin insanın başta kendini bilmesi olduğunu aktarmıştır.

Evrede sayısız ilim vardır. Öğrenilmesi gereken bilgiler bir derya misalidir ve ortalama bir insan ömrü -pek tabii- her şeyi öğrenmeye yetecek uzunlukta değildir. Fakat ilmin en büyüğü ve ilk adımı, insanın kendini bilmesiyle başlar. Kendisini bilen insan, bir nevi, ilk ilmini tahsil etmiş olur. Kişinin alacağı eğitim, öz eğitimle başlamalıdır. Sonrasında gerek dünyevî ilimler gerekse dinî ilimlerle insanın kendisini donatması lazımdır.

Bu dünyaya geliş amacımızı unutmamalı, çok okumalı, çok öğrenmeliyiz. Hadis-i şerifte de “Beşikten mezara kadar ilim tahsil ediniz.” şeklinde buyrulmuştur. Bunun yanında Psikiyatrist Prof. Dr. Nevzat Tarhan, “Tahsilde hırs gösterin ama mahsulde kanaat edin.” demiştir.

İnsanoğlu ilim tahsil etmede üstüne düşen görevi layıkıyla yerine getirdikten sonra gelecek olan mahsul, takdir-i ilahi neticesinde gerçekleşmektedir. Hırs ve kanaat, bu bağlamda önemli meselelerdir.

Bir insanın en büyük öğretmeni hayattır. Her kişi, tahsilini en az bir kere de hayattan almıştır. İnsan ne öğrendiyse genelini hayattan, kalanını nasihatten öğrenmiştir. Bunca dert tasa boşuna çekilmemiş, her biri insan zihninde bir öğretiye ve tecrübeye dönüşmüştür. Atalarımızın da dediği gibi, “Bir müsibet bin nasihatten iyidir.”

İnsan evladı fıtratı gereği kulağıyla işittiğinden değil deneyimleyerek öğrendiğinden ders almıştır. Yaşadığımız her zorluk, her acı, hayatın bize öğretmek istediği her şey heybemize bir taş daha koymamıza vesile olur. Heybemiz ise -pek tabii- ömür sermayesi tükenene değin asla dolmaz. Buradan da anlaşılacağı üzere ilim sadece okullarda değildir. İnsanın beynini, kalbini doyuran ilimler de vardır. Bazen yeryüzü insanlık için bir üniversite olur.

Konuyla alakalı Es-Seyyid Osman Hulûsi Efendi (k.s.), bir beyitlerinde şöyle buyurmuştur:

İlm ü irfâna çalış sa'y-ı belîğ göster kim

Sebeb-i ma'rifet ile olasın ehl-i kemâl

Hüneri ma'rifeti hem edebi olmayanın

Olması fâide vermez sâhib-i hüsn ü cemâl

(İlim ve irfan elde etmeye çalış, etkili ve yerinde söz söylemeye gayret et ki marifet sebebiyle kemâl ehli olursun. Hüneri, marifeti ve edebi olmayanın güzellik sahibi olması fayda vermez.)

Bu nasihatten hareket edilerek söylenebilir ki bir kişinin güzelliğinin altında dolu bir ilim ve irfan yoksa bunun kimseye bir yararı yoktur. İnsanın ilim sahibi olması, öncelikli olarak kendisine fayda sağlayacaktır. Sonra ise her yetişmiş kişi, yaşadığı topraklara ve insanlığa faydalı olacaktır.

Velhâsıl mü'mine gereken en mühim tahsil, başımızın tacı, ilimlerin en yücesini barındıran Kur'an-ı Kerim'in ilk ayetinde geçmektedir; “Yaratan Rabb'inin adıyla oku!”

ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNDE EĞİTİM MESELEMİZ

▶ Nilüfer Zontul AKTAŞ

Nesillere sevda ile yol alır öğretmen!
Bir ülke, bir şehir, bir mahalle, hatta
bir apartman onlarca doktor, mü-
hendis, öğretmen hâkim, hemşire çıkarabilir.

Öğretmen olarak en büyük çabam; bunlar-
dan kaç tanesi şiir veya öykü yazabilir, resim ya-
pabilir, sesiyle ruhlara huzur katabilir idi... Du-
vara asılacak bir tablo hazırlayan kaç öğrencim
olur bu mesleklerden...

Hamura şekil veren, boyalarla rengârenk
dünyalara akan, çevresine renk veren kaç öğ-
renci, kaç öğrenci, dedim hep. Sesim testler
arasında sıkıştı/sıkıldı çoğu zaman ve ben bu
şekilde öğretmen olmayı sevmedim. Şiirle top-
luma ses veren, bunalmış bedenlere sesiyle
güç veren, sanatın evrensel diliyle çağlara hük-
meden gençler! Kaç genç? Arayışım bu oldu
hep, sen beni anla çocuk ...”

İşte bu sevdıyla 30 yıllık öğretmenlik haya-
tında maarifi bir dava olarak gördüm, Nurettin
Topçu'nun sevdasına ortak oldum. Baktığını
gören, gördüğünü hisseden ve bu bağlamda
üreten nesiller yetiştirmek çabasında olmak
her sabah okula yürüyüşün adı...

Bir öğretmen buğdayı anlatıyordur mese-
le; orada ekmek üretmeye, ekmek yedirmeye
sevdalı ve bu heyecanı duyan bireyler yetiştire-
bilme arzusudur eğitim. Bir şairi anlatırken
çocuğun şiir yeteneğini açığa çıkarabilmelidir.
Kalbi küt küt atarken “bayrak” şiiriyle gön-
dere çıkmanın adıdır eğitim. Bir kır gezisinde
ressam, yazar, besteci, tiyatrocü olabilmek ve
sanat ruhuyla bezenmiş çocukları fark edebil-
mektir eğitim.

Bir yaprağa, bir dala, bir tohuma, bir taş
bakışından araştırmacı olabilecek, bilimsel ça-
lışmalar yapabilecek öğrencileri takip ederken,
göklere açılıp pilot olmak isteyecek özgür ruh-
ları da açığa çıkarabilme gücüdür eğitim...

Ritim tutarak ilerleyen, şarkı söyleyen ço-
cuklardaki notalı adımları, toprağı karıp bitki
yetiştirme bilgisini soran çocuklardan da çiftçi,
fabrikatör, iş insanı olma duruşunu görebilir.

Öğretmenlik böyle bir meslek ise; onlara
yol açmak ve yol vermek bir o kadar önemli-
dir. Aile ve okul sistemi ekibi tamamlar. Hiçbir
zaman dört duvar arası eğitimim olmamıştır.
Bunun önemini yıllarca anlatıp durmuşumdur.
Yeri gelince bir bahçe, bir kütüphane, bir göl
kenarı, bir spor salonu, bir ev ortamı bizim sı-
nıfımız olmuştur.

2 yıl önce giden valimiz Aydın Baruş'un
evine taşımıştık eğitimi. Eşi Nagihan Hanım
öğrencilerime masal anlatıp ikramda bulundu-
ğunda, öğrencilerimin kanatlarını görmemek
mümkün değildi. Sadece onların değil, velilerin
yüzlerindeki mutluluk da görülmeye değerdi.
İlkokullarda yazılıların kalkması bizi bir o kadar
sevindirdi. Deneme yanılmalar olmadan, eği-
timde ileri ve örnek adımları en önemli mese-
lemiz kılmalıyız.

Her ilde, başarılı ve farklı tecrübeleri olan
öğretmenlerden oluşan eğitim şuraları kurul-
malı; zincirleme 81 il bu çalışmaları birlikte
değerlendirebilmelidir. Geleceğimiz olan yav-
rularımız, şu zamanın teknoloji ve enerjisiyle
beslenirken, büyüklerinin önlerine koydukları
bazen loş bazen de parlak ışıklardan faydala-
nabilmelidirler.

Yukarıda duran her şey aydınlatmalıdır. Yıl-
dız, güneş, ay gibi. Lamba gibi... Biz de çocuk-
larımızdan yaş, tecrübe, eğitim olarak üstte isek
onları dosdoğru biçimde aydınlatmalıyız. “Akıl
akıldan üstündür.” atasözümüze, “Fikir fikirden
üstündür.”ü ekleyerek potansiyeli yüksek, pırıl
pırıl çocuklarımıza ve gençlerimize ışık olalım.
Eğitim büyük bir davadır, canla başla çaba gös-
teren erlere ihtiyacı vardır. Teknesinde ekmek
taşıma kaygısı olmadan. Vesselâm...

DERVİŞİN ALACAĞI

► Ayşe Gül PINAR

“Nice kişiler vardır, mezarında uyuduğu zannedilir. Hâlbuki onlar fayda sağlamak, feyiz vermek bakımından yüzlerce canlıdan daha iyidir. Dünyadaki beden gölgesini alıp ahirete giden Allah dostlarının gölgesinden, yüz binlerce insan istifade eder.”

Tebriz'de esnafı denetleyen, ticarî hayatın düzenini sağlayan Bedreddin Ömer adında zengin biri vardı. Zenginliğinin yanında, cömertliğiyle de dillere destan olmuştu. Bu kerem sahibi eli açık zattın şöhretini, yakın bir ilde yaşayan garip bir derviş de duymuştu.

Bu derviş, Bedreddin Ömer'in cömertliğine güvenerek 9000 altın borç aldı. Borcunu ödeme vakti geldiğinde, Tebriz'in yolunu tuttu. Kendi kendine, "Bedreddin Ömer'in huzuruna çıkar, durumumu anlatırım. Yapacağı ihsanlarla da borcumu öderim." diye düşündü.

Şehre vardığında Muhtesib Ömer Bedreddin'in evini sordu. O yoldayken, Bedreddin Ömer fâni dünyadan sonsuzluk âlemine göç etmişti. Bunu duyan derviş bir nâra atarak bayıldı. Gece yarısına kadar kendine gelemedi. Gözlerini açtığı anda,

"Ey Allah'ım! Suçluyum. Senden isteyeceğime, ümidimi senin yarattığın birine bağladım. Cömertlikte kim senin eşin olabilir? Aslında onun verdiği de senindir. Cömertliği, merhameti ona sen lütfettin." diyerek Rabb'ine tevbe etti.

Muhtesib Ömer Bedreddin'in yardımcısı olan kethüda, dervişin durumunu öğrendi. Derdiyle dertlendi. Dervişe yardım toplamak için esnafı gezdi. Fakat 100 dinar kadar para toplayabildi.

Derviş, bu durum üzerine Bedreddin Ömer'in mezarının başına gitti. Hayattaymış

gibi onunla konuşmaya başladı:

"Ey yoksulların dayandığı, güvendiği büyük insan! Senin derya gibi geniş bağışlarını duyup güvendim. Sağa sola 9000 altın borç yaptım. Şimdi beni kim bu yoksulluktan kurtaracak, yüzümü güldürecek, borcumu ödeyecek?"

Buna benzer sözlerle akşama kadar mezarın başında halini arz etti.

Akşam olunca Ömer Bedreddin'in yardımcısı ve Tebriz'in kethüdası garip dervişine buyur etti. Topladığı 100 dinarı verdi. Dervişle gece yarısına kadar sohbet ettikten sonra yatıp uyudular.

Tebriz'in kethüdası, rüyasında Bedreddin Ömer'i gördü.

Bedreddin Ömer ona, "Bir yoksulun bana güvenerek borçlandığını duymuştum. O yoksul için filan yerde birkaç mücevher sakladım. Üzerine de ismini yazdım. O mücevherler onun borcunu öder. Arta kalan parayı da istediği gibi harcasın. Beni de duada unutmasın." dedi.

Kethüda, sevinçle uyandı. Mücevherleri tarif edilen yerden çıkarıp dervişe teslim etti.

Nice kişiler vardır, mezarında uyuduğu zannedilir. Hâlbuki onlar fayda sağlamak, feyiz vermek bakımından yüzlerce canlıdan daha iyidir.

Dünyadaki beden gölgesini alıp ahirete giden Allah dostlarının gölgesinden, yüz binlerce insan istifade eder.

İSLÂM MEDENİYETİ VE BATI MEDENİYETİ

► Emine Büşra YÜKSEL

“İslâm medeniyetinin özünde, insana hizmet etme, hak ve adaleti her yerde uygulama, en güzeli bulma ve en güzel olma gayreti vardır. Batı medeniyetinin hedefinde ise, daha çok mala, servete ve mülke sahip olarak en güçlü olma gayreti vardır..”

Medeniyet; bir milletin ya da milletlerin, kendi bilgi ve kültürleri yanında diğer milletlerin bilgi ve kültürlerinden de istifade ederek, bilgi ve düşüncede, hayatın her alanında, sanat, edebiyat, zanaat ve teknolojiye ileri bir seviyeye gelmesidir. Medeniyet, evrensel bir değerdir.

Hicret öncesinde Medine'nin adı Yesrip idi. Yesrip, İslâm dini sayesinde medeniyetin beşiği hâline geldiği için el-Medinetü'l-Münevvere/Nurlanmış şehir olarak adlandırılmıştır.

Orta Çağ, Avrupa için karanlık bir çağdır; Doğu ve İslâm toplumları için ise medenî bir çağdır. 8, 9 ve 10. yüzyılda Arap Yarımadası'nda, Kuzey Afrika'da, Endülüs'te, İran'da yaşayan bir medeniyet vardı ve bu medeniyet, Bin bir Gece Masalları ile Batıların da hayallerini süslüyordu. 11. yüzyıldan 13. yüzyıla kadar 150 yıldan fazla süren ve 10'dan fazla tekrarlanan Haçlı Seferleri de Doğu'nun medeniyetini ele geçirerek Batı'ya taşımak amacı ile yapılmıştı.

İslâm medeniyetinin özünde, insana hizmet etme, hak ve adaleti her yerde uygulama, en güzeli bulma ve en güzel olma gayreti vardır. Doğu medeniyetinin merkezinde "halife insan" vardır. Batı medeniyetinin hedefinde ise, daha çok mala, servete ve mülke sahip olarak en güçlü olma gayreti vardır. Batı medeniyetinin merkezinde mal vardır. İnsan ise üreten bir araç konumundadır.

İslâm medeniyeti, Allah ile insanın, insan ile insanın arasını en iyi hâle getirmeye çalışır. Batı medeniyeti ise insan ile eşya arasında güçlü bir bağımlılık oluşturur. Batı medeniyeti, İnsanı Allah'tan kopardığı gibi, insanı da insana düşman eder. Batı

"Kültür, hayatın içinde, öncelikle ailede öğrenilir. Peş peşe iyi bir eğitim almış üç nesil sonrasında, medeni fertler ortaya çıkmaya başlar."

medeniyetinin mal düşkünlüğünün ve insanı insana düşman yapmasının somut örneğini, Batı medeniyetinin kaba bir temsilcisi olan ABD'nin Orta Doğu'da yol açtığı işgal ve savaşlarda görüyoruz. Batı'da da dürüst çalışmak, en iyi ürünü yapmak ve muhtaçlara yardım etmek gibi insanî değerler vardır ama sosyal hayat oldukça bireyselleşmiştir.

İslâm medeniyeti, insanın ulvî duygularını ve ihtiyaçlarını karşılar. Batı medeniyeti ise insanın nefsanî duygularını ve dürtülerini karşılar. Asıl fark buradadır. İslâm medeniyetinin insanı merkeze alan yaklaşımlarından bazı örnekler şunlardır:

Eskiden şehir merkezlerinde ve selatin camilerinin çıkışlarında sadaka taşları olmuştur. Hayırsever oraya sadakasını koyuyor, ihtiyaç sahibi de oradan ihtiyacı kadarını alıyor. Sadaka taşına konulan paranın bazen haftalarca orada kaldığı görülürmüş. Vereni Allah biliyor, alanı ise kimse görmüyor ve alan rencide olmuyor. Fakiri düşünen, sadaka taşındaki paradan ihtiyacı kadar alan kanaatkâr, gözü tok ve olgun toplum nerede ve nasıl yetişti? Camilerde vaaz dinleyerek, tekkelerde sohbet dinleyerek, Kur'an okuyarak, İslâm ahlakını sadece okuyarak değil yaşayarak yetişti.

Bir gün Kanuni Sultan Süleyman, devletin geldiği zirve noktayı düşünüp Allah'a şükrederken, acaba bu yükselişin bir de çöküşü olur mu, olursa nasıl olur diye merak eder ve sütkardeşi Yahya Efendi'ye mektup

yazarak bunu sorar. Yahya Efendi de tek kelimelik bir cevap yazar: "Neme lâzım!"

Padişah, aldığı bu cevaptan, Yahya Efendi'nin sorusu ile ilgilenmediğini düşünür; biraz da canı sıkılır ve doğruca Beşiktaş'a, Yahya Efendi'nin dergâhına gider.

- Ağabey, bir soru sorduk, neme lâzım, dedin. Neden sorumlu ilgilenmiyorsun, deyince Yahya Efendi;

- Hünkârım, sizin sorunuzla ilgilenmemek mümkün mü? Cevabımı tek kelime ile verdim bile, demiş ve şöyle açıklamış:

Bir ülkede zulüm yayılırsa, haksızlık şayi olursa, işiten neme lâzım deyip olanlara kayıtsız kalırsa, sonra koyunları kurt değil de çoban yerse, bilenler bunu söylemeyip susarsa, fakirlerin, muhtaçların, kimsesizlerin feryadı göklere çıkarsa ve bu feryadı taşlardan başkası duymazsa bu durumlarda devletin hazinesi boşalır, halkın itimat ve güveni sarsılır, çöküş ve izmihlal kaçınılmaz hâle gelir.

Bunları başını sallayarak dinleyen koca sultan ağlayarak, "Ya Rabbi, bize böyle güzel öğütler veren âlimlerimiz olduğu için sana şükürler olsun." der. Çok değil, aradan 200 yıl geçmeden, Osmanlı toplumu rüşvet ve yolsuzluktan içten içe çürümeye başlamış, çökme noktasına gelmiştir.

Kültür, hayatın içinde, öncelikle ailede öğrenilir. Peş peşe iyi bir eğitim almış üç nesil sonrasında, medeni fertler ortaya çıkmaya başlar. Bir ferdin medenî sayılması için;

- Kendi ayakları üzerinde duran, kendisine yetebilen, kişilikli, olgun bir fert hâline gelmesi,

- Hakkını ve haddini bilmesi, başkalarının

haklarına saygı göstermesi ve farklı düşüncelere tahammül etmesi, içinde yaşadığı toplumun huzur ve sükûnuna katkı sağlaması,

- Diğer insanlarla olan ilişkilerinde sevgi, saygı hak ve adalet prensiplerine uyması,

- Milletine, vatanına, devletine ve insanlara yararlı olması,

- Temizlik, dürüstlük, fedakârlık, yardımlaşma gibi insani duyguları benimsemesi ve uygulaması gerekir.

İçinde yaşadığımız çağın teknolojik gelişmişliği, medenî bir toplum olduğumuz anlamına gelmiyor. Yüce ve insanî bir duygunun ürünü olamayan teknolojik gelişmeler, insanı yüceltmenin değil, sömürmenin birer vasıtası durumundadır

Teknoloji, insana hizmet ediyorsa ve insanın yaşam standardını yükseltiyorsa medenidir. Otobanlar, viyadükler, lüks otomobiller, uçaklar, telefon, bilgisayar ve internet insanların hızlı ulaşımına, haberleşmesine ve işlerinin kolay görülmesine imkân veriyor. Öte yandan nükleer başlıklı füzeler, kitle imha silahları, kimyasal atıklar, fabrika bacalarından atmosfere yayılan karbondioksit, teknolojik cihazlardan yayılan radyasyon vs. insan sağlığını ve tabiatı tehdit ediyor. Bazı teknolojik gelişmeler, insanlığa hizmet için değil, devletin askerî gücünü takviye etmek için yapılıyor.

Medenî sayılmak için mutlaka zengin olmak ve konfor içinde yaşamak da gerekmiyor. Medenî olmak için insanın, beşerî ve insanî ihtiyaçlarının karşılanmış olması, barış, huzur ve güvenlik içinde yaşaması, beşerî münasebetlerin yapıcı ve ahlâkî olması yeterlidir.

AKSA ÖZGÜRLEŞECEK

Diren kardeşim diren
Direndikçe güç gelecek
Bir gecenin seherinde
Aksa özgürleşecek

Küffarın mezarını
O çocuklar eşecek
Tüm zincirler kırılıp
Aksa özgürleşecek

Masum yakarışları
Arş alayı aşacak
Gökten bir el değipde
Aksa özgürleşecek

Tüm kafirler birleşti
Bomba olup yağacak
Eğer karşı durursak
Aksa özgürleşecek

Sefer bizden zafer de
Hak teala'dan olacak
Sen sefere çıkınca
Aksa özgürleşecek

O Rahman'nın rahmeti
Sağnak sağnak inecek
Ol rahmete gark olup
Aksa özgürleşecek

Hulusi TATAR

AZİZ İSTANBUL

► Sait ÖZER

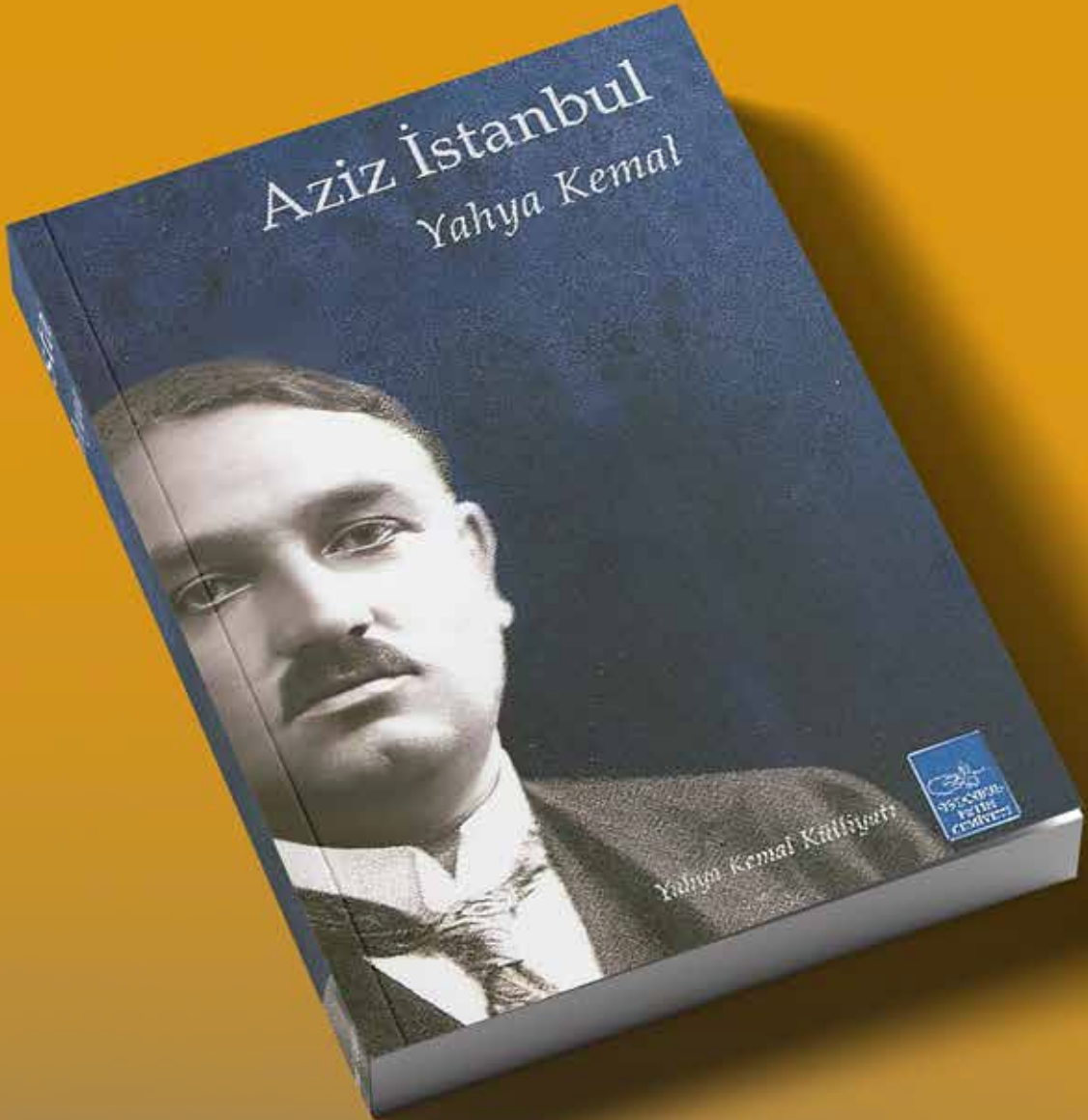
Yazar: Yahya Kemal Beyatlı

Yayınevi: MEB Yayınları

Yayın yeri ve yılı: İstanbul/1992

Sayfa sayısı: 190 Yaş aralığı: 14+

İşlenen konular: İstanbul'un tarihî geçmişi, fethi, semtleri, sarayları, kültürü, mimarisi...

Kökü mâzîde olan âtî nin büyük şairi Yahya Kemal (1884-1958) her ne kadar bir dönem Türk şiirini Avrupa şiiri gibi eski Yunan ve Latin kültürüne bağlamak düşüncesine kapılsa da daha sonra bu düşüncesinden rücû ederek yani dönerek asıl şiirimizi kendi klasiklerimizde aramanın önemini kavramış; o zamanki tarihî hadiseler karşısında, Türk olmak ve Türk kalmak için neler yapılabilir sorusuna cevap arayışı içerisinde olmuştur. Bu durum, onu tarihte ve coğrafyada hakikî Türklüğü araştırmaya sevk etmiş ve Fransa'dan vatanına şuurlu bir milliyetçi olarak dönmüştür. Beyaz Lisan adını verdiği temiz Türkçe ile şiir söylemenin önemine inanan Yahya Kemal'in şiirleri büyük ilgi görmüş, o şiirleriyle Türkçeyi zirveye çıkaran bir şair olmuştur.

Aziz İstanbul (1964), Yahya Kemal'in 1913-1954 yılları arasında İstanbul'a, İstanbul'un Fethi'ne, İstanbul'un coğrafyasına, semtlerine, Boğaziçi'ne -kısaca- geçmişten bugüne bir bütün olarak İstanbul'a dair yazılarının, konferanslarının toplandığı bir eser. Kitabın ismi de şairin Bir Başka Tepeden adlı şiirinden alınmış:

*Sana dün bir tepeden baktım aziz İstanbul!
Görmedim gezmediğim, sevmediğim hiçbir yer.
Ömrüm oldukça gönül tahtıma keyfince kurul!
Sâde bir semtini sevmek bile bir ömre değer.*

Türkler, tarih sahnesine çıktığından beri birçok yeri fethetmiştir ancak bunların içinde Anadolu ve Rumeli'nin ayrı bir yeri olmuştur. Bin yıldan beri var olduğu toprakları Türkler vatanlaştırmış, bu topraklara kendi mührünü vurmuştur. Zira her ne kadar topraklar askerlerle alınır da oralarda "milletlerle durulur." Anadolu ve bu coğrafyanın ve hâlâ dünyanın gözlerini kamaştıran İstanbul'un Fethi'nin de müstakil tarihî bir olay sayılması Türk milleti

sayesinde olmuştur ki o milletin "yeryüzünde başka bir eseri olmasa bile yalnız bu eseri ona şeref olarak yeter."

Yahya Kemal, zaman için kullanılan mâzî=geçmiş, hâl=şimdi ve istikbâl=gelecek kavramlarının tarih için itibari olduğunu, da imâ yürüyen bir şeyin taksim edilemeyeceğini, hâl denilen şeyin yarından sonra mâzî olacağını söyler. Aynı şekilde istikbâl de zaman içinde hâl olacak ve mâzîye karışacaktır. Bu macerada biz istikbâli göremiyoruz, geçmiş de tarihçiler naklediyor; dolayısıyla "millî varlığımızdan yalnız geçmiş devirler muhayyilemizde durmaktadır." Geçmişe ait yaşanmışlıkların da yalnız güzelliklerini zihinlerimizde yaşatmak istiyoruz ki bu davranış millî şuur denilen bir olguyu meydana getiriyor. Millî şuur ile "Türklük Şark medeniyeti içerisinde yaşıyordu." ve böylece eski İstanbul vücut bulmuştu. Günümüzde de eğer Türklük millî şuuruna sahip olunursa "hayat ve varlık manzarası, eskisinden başka üslûpta, fakat gene güzel olabilir."

Aziz İstanbul'daki yazıların elbette her biri ayrı bir güzellikte ve ayrı bir değere sahip ancak burada Ezansız Semtler adlı yazıdaki hatırayı nakletmek istiyorum: Şair, dört yıldır oturduğu Büyükkada'da bir bayram namazı için camiye gider. Cemaat, onun yaşlarında birini camide görmekten hayrete düşer. (Bu yazı, 1922'de yayınlanmış. Aynı yıl bu yazıyı yazsa Yahya Kemal 38 yaşında oluyor.) Namazdan sonra herkes gelip onun bayramını tebrik eder. Yahya Kemal, "anne millete" dönüşün bayram namazları ile olacağını, aksi takdirde "minaresiz ve ezansız semtlerde doğan, Frenk terbiyesiyle yetişen Türk çocuklarının dönecekleri bir yerlerinin olamayacağını hatırlatır."

Aziz İstanbul'u okuyanlar, sadece İstanbul'u değil, bütün bir Türklüğün ihtişamını okuyacaklardır.

ERTUĞRUL GAZI SÖĞÜT - BİLECİK

▶ Raziye SAĞLAM

“Son zamanlarda yapılan tarihî diziler, bazı bariz yanlışlıklar içerse de, yine de insanların tarihe olan ilgilerini artırmıştır. Onlar hakkında araştırma yapmalarına, yaşadıkları, iz bıraktıkları yerleri gidip görmek istemelerine sebep olmuştur.”

Geçtiğimiz ay, güneşli bir günde Bilecik ve Söğüt'e gitmek için ablam ve yeğenimle yola çıktık. Niyetimiz; Ertuğrul Gazi'yi ve Ertuğrul Gazi'nin, oğlu Osman Gazi'ye olan vasiyetinde "Oğul! Beni incit, Şeyh Edebalı'yi incitme! O bizim aşiretimizin maneviyat güneşidir. Terazisi dirhem şaşmaz." dediği Şeyh Edebalı'ya ziyaret etmekte. Ertuğrul Gazi, tarihte en sevdiğim ve hayran olduğum şahsiyetlerden biridir. Kısaca bahsetmek gerekirse Ertuğrul Gazi, Kayıların başında olduğu dönem boyunca Moğollara ve zamanın bütün fitnelerine karşı çok büyük kahramanlıklar göstermiştir. Bu da ileride cihan devleti olacak Osmanlı Beyliği'nin kurulmasına sağlam bir temel oluşturmuştur.

Yola çıktıktan bir süre sonra İznik Gölü'nün yanından geçerken, gölün masmavi ve dingin hâlini görünce dayanamayıp kısa bir göle girme molası verdik. Göl çok güzeldi ama piknik yapmak için gelenlerin sahile bıraktıkları çöpler içimizi sızlattı. İnsan hangi düşünceyle ya da nasıl, hiç düşünmeden doğayı böyle kirletiyor, anlaşılır bir konu değil. Ben "Doğayı bu kadar hunharca kirletenin insanlığından şüphe ediyorum." diyeceğim de insan haricinde hiçbir yaratılmış bu kadar bilinçli bir şekilde etrafa çöp atmıyor, doğayı ve canlıları öldürmüyor. Bir dahaki geldiğimizde böyle bir manzarayla karşılaşmamayı umarak yolumuza devam ettik.

Söğüt'e geldiğimizde büyük bir kalabalıkla karşılaştık. Yılda bir yapılan "Ertuğrul Gazi'yi Anma ve Yörük Şenlikleri"ne denk gelmişiz.

Şenlikler Ertuğrul Gazi'nin Türbesi'ne yakın yerdeki büyük alanda yapılıyordu. Bizim vaktimiz kısıtlı olduğundan, şenlikleri izleyemedik ama birçok yerde Yörük kıyafeti giymiş insanlarla karşılaşmak çok hoşumuza

gitti. Sanki Ertuğrul Gazi dönemindeydik ve etrafta kahraman alpler dolaşıyordu.

Gerek Ertuğrul Gazi'nin gerek Osman Gazi'nin kayınpederi Şeyh Edebalı'nın (türbesi Bilecik'te) ve hatta yüksek bir tepenin üzerinde olan Dursun Fakih'in türbelerinde aradan sekiz yüz yıldan fazla bir zaman geçmiş olmasına rağmen büyük bir ziyaretçi yoğunluğunun olması çok sevindiriciydi. Bunda Diriliş Ertuğrul dizisinin de rolü büyüktür sanırım. Son zamanlarda yapılan tarihî diziler, bazı bariz yanlışlıklar içerse de, yine de insanların tarihe olan ilgilerini artırmıştır. Onlar hakkında araştırma yapmalarına, yaşadıkları, iz bıraktıkları yerleri gidip görmek istemelerine sebep olmuştur. Bu ziyaretlerde çocuklarımıza bu önemli zatların yaşadıkları dönemi ve yaptıkları kahramanlıkları anlatarak onların da tarihimize ilgi duymasını ve gerçek kahramanları kendilerine örnek almalarını sağlayabiliriz.

II. MUSTAFA'NIN KIZI BÜYÜK AYŞE SULTAN

► Bengisu HAYAT

Sultan II. Mustafa'nın kızı ve ilk çocuğudur. 30 Nisan 1696'da doğmuştur. Padişahın ilk çocuğu olması hasebiyle büyük şehirlere doğumunu bildiren فرمانlar gönderilmiştir. Aynı devirde yaşayan Sultan III. Ahmed'in kızı Ayşe Sultan ile karıştırılmaması için kendisi Büyük Ayşe Sultan ismiyle anılmıştır.

Babası Sultan Mustafa, 1699'da Ayşe Sultan'a istikbali için 75 keselik gelire sahip mukataa toprağı (geliri hazineye aktarılan devlete ait en kaliteli miri arazi yanında has toprak (tımar topraklarının verimi ve geliri en yüksek olanı) da tayin etmiştir. Kızını, yedi yaşındayken, buluşma şartıyla Köprülüzade Numan Paşa ile nişanlamıştır. Numan Paşa'ya şimdiden düğün hazırlıklarına başlamasını emretmiş ve bir saray tahsis etmiştir. Fakat 22 Ağustos 1703'te Sultan Mustafa'nın tahttan uzaklaştırılması üzerine düğün tehir edilmiştir.

Yeni Padişah III. Ahmed, 1708'de, Bosna Valisi Numan Paşa'yı düğünü gerçekleştirmek üzere İstanbul'a çağırıldı. 9 Nisan 1708'de nikâh merasimi tertiplendi. Numan Paşa'nın Ayşe Sultan'a mihr-i müeccel olarak 20 bin altın ödemesi münasip görüldü. Ayşe Sultan'a ikameti için Zeyrek Sarayı verildi. 4 Mayıs 1708'de çeyizi, 5 Mayıs 1708'de de kendisi gelin olarak Zeyrek Sarayı'na gitti.

Topkapı Sarayı Arşivi'nde bulunan 1709 tarihli 692 numaralı belgede, Ayşe Sultan'ın

nişanına dair şu kayıt düşülmüştür: "1120 sene-i mezburede ismetlü Ayşe Sultan Hazretleri Köprülüzâde Vezir Numan Paşa Hazretleri'ne akdolundukta verilen nişandır." Nişan için Numan Paşa'nın Ayşe Sultan'a takdim ettiği mücevherat, mehir ve sair hediyeler ise şöyle belirtilmiştir: 1 elmas istefan (bağ), bir elmas bilezik, bir elmaslı çapraş, bir zümrüt küpe, 1 altın kaplı mücevher nalın, 1 mücevher mest ve pabuç, 2000 altın, 40 tabla şeker, mihr-i müeccel 20.000 altın.

Numan Paşa, izdivaçtan iki yıl sonra veziriazamlığa terfi etti. Aynı yıl azledilerek başka vazifelere tayin edildi. 50 yaşlarında ve Girit valisi iken, 1719 yılında, vefat etti. Dul kalan Ayşe Sultan ise, bir yıl sonra Tezkireci İbrahim Paşa ile evlendi.

1722'de onun da vefat etmesi üzerine, 1725'te, Hotin Muhafızı Koca Mustafa

Paşa ile son evliliğini yaptı. Koca Mustafa Paşa'nın 1728'de vefat etmesiyle, bu evliliği de bir önceki gibi kısa sürdü. En uzun evliliğini ilk eşi Numan Paşa ile yaşadı. Koca Mustafa Paşa'nın vefatından sonra bir daha evlenmediği zannedilmektedir. Üç evliliğinden de hiçbir çocuğu olmadığı rivayet edilmektedir.

Ayşe Sultan, 26 Eylül 1752 tarihinde, 56 yaşında fani hayattan ayrılmıştır. Cenazesi, Yeni Cami Türbesi'ne defnedilmiştir.

SABAH KAHVALTISI VE OKUL HARÇLIKLARI

► M. Emin KARABACAK

“Kahvaltı yapmadan okula gelen çocuklar, zihnen uyanık olmayacağından dersi dinlemekte ve derse katılmakta sıkıntılar yaşayacaklardır. Bu da çocukların başarısının düşük olmasına sebep olacaktır.”

S abah kahvaltısı, çocuğun kendisine ve okuluna verdiği önemi ifade etmektedir. Okulu seven çocuklar, okula kahvaltı yaparak giderler. Bu çocukların kendilerine güvenleri tam olduğu gibi, arkadaşları tarafından da sevilen sosyal kişilerdir.

Kahvaltı yapmadan okula gitmeyi alışkanlık haline getiren çocuklar ise okulu ve dersleri fazla sevmeyen kişilerdir. Bu çocuklar da kendine güveni olmayan, günün en verimli saatini değerlendiremeyecek kadar sorumsuz, bağımlı, mızumsuz ve ani tepkiler veren bir kişiliğe sahiptirler. Kahvaltı yapmadan yola çıkan bu çocuklar; yolda yürürken başları önde, kendine güvensiz ve yarı uyur bir şekilde yürümektedirler.

Okulda da bu çocuklar kendilerini derse bir türlü veremezler. Derste öğretmenin gözlerine boş boş bakarlar, ama zihnen de kantinden alacağı şeyleri düşünmektedirler. Kahvaltı yapmadan okula gelen çocuklar, birinci teneffüste kendilerini kantine zor atmaktadırlar.

Kantinlere şöyle bir bakıyorsun, bu çocukların birçoğu okula kahvaltı yapmadan gelmektedirler. Bu çocuklara kahvaltı yapıp yapmadıklarını sorduğumda aldığım cevap genelde olumsuzdur. Kahvaltıyı yapmama nedenini olarak da annesinin kalkmadığını, kahvaltının hazırlanmadığını ya da sabahları canının bir şey istemediğini söylemektedirler.

Sonuçta eline üç beş kuruş verilen bu çocukların evlerinde kahvaltı yapılmadığı anlaşılmaktadır. Eline üç beş kuruş verilen bu çocuklar, kantinden simit yerine cips, şeker, adına meyve suyu denmeyecek meyve suyu... almaktadır. Bu da çocukların sağlık ve zihinsel gelişimleriyle birlikte okul başarılarını da olumsuz etkilemektedir. Okula kahvaltı yapmadan gelen çocuklar, zihnini derse vermek

yerine teneffüste kantinden alacağı şeylere yoracaktır. Okuldaki en verimli saatlerini verimli bir şekilde değerlendiremeyeceklerdir. Kahvaltı yapmadan okula gelen çocuklar, zihnen uyanık olmayacağından dersi dinlemekte ve derse katılmakta sıkıntılar yaşayacaklardır. Bu da çocukların başarısının düşük olmasına sebep olacaktır. Zihinsel ve sağlık gelişimleri devam eden bu çocukların zihinsel ve sağlıklı ilgili gelişimleri de olumsuz etkilenecektir.

Kahvaltı Yapmayan Çocuklar için Neler Yapılmalı?

1. Kahvaltıda çocukların sevdiği şeylerin hazırlanmasına dikkat edilmeli.
2. Çocuklar okula kesinlikle kahvaltı yapmadan gönderilmemeli.
3. Sabahları çocuğun okuluna yetişebilecek şekilde kahvaltısı hazırlanmalı.

4. Çocuğun kahvaltı yapması için bütün aile bireyleri sabahları birlikte kahvaltıya oturmalı.

5. Kahvaltı konusunda çocuğa uygun model olunmalı.

6. Kahvaltı konusunda kararlı ve tutarlı davranılmalı.

7. Kahvaltı yapmayan çocukların gerekirse harçlıkları tekrar gözden geçirilmeli.

Okul Harçlığı

Para kazanmak ne kadar önemli ise para harcamak da o kadar önemlidir. Çocuklara verilen harçlıklar, yetişkinlik çağında ona parayı nasıl kullanması gerektiğini öğretecektir.

Bazı anne babalar, kendilerinin yokluk içinde büyüdüklerini düşünerek; "Bizler görmedik, yiyip içemedik." diyerek çocuklara fazla harçlık verme çabası içerisinde. Anne babaların bu tutumu hem aile ekonomisinin olumsuz etkilenmesine hem de çocuğun doyumsuz olmasına neden olmaktadır.

Çocuklara fazla harçlık vermek, çocukta zamanla doyumsuzluğa sebep olacaktır. Her istediğini alan çocuk, farklı alanlara ve farklı isteklere yöneleceğinden, çocuğun kötü alışkanlıklara yakalanma ihtimalini artıracaktır. Her istediği alınan çocuk, yarının mutsuz ve doyumsuz yetişkini olacaktır.

Toplumsal hayatta olduğu gibi okullarda da çocuklar, çalışanlarla parası çok olanları daha çok severler. Çocuklar, bunları çıkarları için seveceklerinden, çocuklara fazla harçlık vererek çocukların arkadaşlık ilişkilerini olumsuz etkilememek gerekir. Bununla birlikte, çocuğa harçlığı bol vermek gibi, çok az vermek veya hiç vermemek de doğru bir davranış değildir. Bu durum, çocuğun arkadaşlarıyla kendini kıyaslamasına, anne babasının onu sevmedikleri hissine kapılmasına neden olur.

Bunun yanında yeterli harçlık alan çocuk, ailesi tarafından kendisinin sevildiği ve evin vazgeçilmez bir bireyi olduğu hissini taşır. Okula yetersiz harçlıkla veya hiç harçlık almadan gelen çocuk; kendisini yetersiz, güvensiz ve seilmeyen biri olarak görebilir. Bunun sonucunda da çocuk; arkadaşlarının malına ve arkadaşlık ilişkilerine zarar verebilir. Çocuklara verilen harçlıktaki amaç, çocuğun sorumluluk duygusunu geliştirmeyi, tasarruf yapmayı, anlık isteklerini erteleyebilmeyi, özgüven kazandırmayı, hedefleri için para biriktirmeyi öğretmektir.

Harçlıklar Ne Kadar ve Nasıl Olmalı?

Çocuklara verilen harçlıklar; düzenli, abartısız ve tutarlı olmalı. Çocuklara verilecek harçlığın miktarına ise çocuğun temel ve okul ihtiyaçları göz önünde bulundurularak çocukla birlikte karar verilmelidir.

Sabah kahvaltısı yapmadan okula giden çocuklara harçlık verilmemesini öneririz; çünkü bu çocuklar harçlıklarıyla besleyici ve doyurucu yiyecekler almamaktadırlar. Bu da çocukların başarılarını olumsuz etkilemektedir. Bununla birlikte kahvaltı yapmadan okula gitmeyi alışkanlık haline getiren çocuk, yetişkinlikte de işe kahvaltı yapmadan gidecektir.

Harçlığın 1, 2, 3 ve 4. sınıf öğrencilerine günlük verilmesi uygundur. Çünkü bu çocuklarda soyut zekâ tam gelişmediği için vereceğiniz harçlıkları hemen harcayabilirler. Harçlığın ilköğretim 5, 6, 7 ve 8. sınıf öğrencilerine haftalık, lise öğrencilerine ise aylık verilmesi uygun olabilir. Harçlığını zamansız harcayan çocuklara ara harçlık verilmemelidir. Amaç, harçlığını uygun bir şekilde harcamayı ve tasarruf yapmayı öğretmektir. Bununla birlikte, çocukların harçlıklarını nerede ve nasıl harcadıklarına dikkat etmek gerekir. Atalarımızın "Az verme, hırsız; çok verme, arsız olur." öğüdünü unutmamak dileğiyle...

ÂMİR BİN FÜHEYRE (R.A.)

► N. Nida DURAN

Hak dinin ilk günlerinde İslâm safına katılan bahtiyarlardan birisi de Hz. Aîşe (r. anha)'nin anne bir kardeşi olan Âmir bin Fühayre (r.a.) idi. Hz. Âmir, Peygamberimiz, Erkam'ın evinde bulunduğu sırada iman etmişti.

Âmir bin Fühayre'nin Müslüman olduğunu duyan müşrikler, Peygamberimiz (s.a.v.)'in etrafında toplananları gördükçe çileden çıkıyorlardı. O sıralar, Hz. Bilâl de (r.a.) iman hal-kasına girmişti.

Bir gün Hz. Bilâl ile Hz. Âmir'i birlikte bağlayarak haylaz çocukların eline verip Mekke sokaklarında sürüklediler. Hz. Ebû Bekir (r.a.), bu iki mazlumun bedellerini ödeyerek onları azat etti. Ebû Kuhâfe, oğlu Hz. Ebû Bekir'in, Müslüman olan köleleri kurtuluş akçelerini vererek azat etmesine bir mana veremiyordu.

Bir gün oğluna, "Oğulcağızım, hep zayıf köleleri satın alarak azat ediyorsun. Güçlü olanlarını satın alsan da onlar senin koruyucun olsa, daha iyi olmaz mı?" dedi.

Hz. Ebû Bekir (r.a.); "Babacığım, ben onlardan faydalanmayı değil, sadece Allah'ın rızasını düşünüyorum." dedi. Hz. Âmir, Suffe Ashâbı'ndandı. Bedir ve Uhud Savaşlarına katıldı. Sahabilerin güzel Kur'ân okuyanlarından birisiydi. Peygamberimiz'in kâtipleri arasında da yer alıyordu.

Bir gün Âmiroğulları Kabilesi'nin reisi Ebû Berâ, Peygamberimiz'e gelerek, kavmine İslâmiyet'i anlatmaları için birkaç sahabi göndermesini istedi. Peygamberimiz, gön-

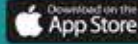
dereceği sahabileri himaye etmesi için Ebû Berâ'dan söz alarak Suffe Ashâbı'ndan 40, bir rivayette 70 kişiyi irşat heyeti olarak gönderdi. Bu heyetin içinde Âmir bin Fühayre de vardı.

Heyet, Bi'r-i Maûne Bölgesine vardığında konakladı. Ebû Berâ'nın yeğeni Âmir bin Tufeyl, amcasını dinlemedi; etraf kabilelerden adam toplayarak, istirahat hâlinde bulunan sahabilere saldırdı. 39 sahabiye şehit ettiler.

Müşriklerden Cebbar bin Sûlmâ, mızrağını Âmir bin Fühayre'ye saplayınca, "Vallahi kazandım, gitti!" sözünü işitti. Hz. Âmir, şehit düşünce, göğe yükseldi. Bu sözü işiten ve semaya yükselişini gören Cebbar gelerek durumu Hz. Dahhak'a sorunca, Dahhak da Hz. Âmir'in cenneti kazandığını bildirdi. Bu manzara karşısında Cebbar iman etti. Böylece bir kişinin şehadeti, bir diğerinin imanına vesile oldu.

Katliamın müsebbibi Âmir bin Tufeyl, sağ kalan Hz. Amr bin Ümeyye'yi getirterek, şehit olanların kimliklerini öğrenmek istedi. Hz. Amr, hepsinin isimlerini söyledi, fakat Âmir bin Fühayre'yi göremediğini bildirince, Âmir bin Tufeyl, Cebbar'ı göstererek, "Ben sana onun durumunu haber vereyim mi? Şu adam ona mızrağını sapladı. Çekip çıkardık-tan sonra adam göklere yükseldi, yükseldi, kayboldu. Vallahi onu bir daha görmedim!" dedi.

Hz. Âmir bin Fühayre'nin durumu Peygamberimiz'e ulaşınca, "Melekler onun cesedini göğe yükselttiler ve defnettiler." buyurdu. Hz. Âmir, bu sırada 40 yaşında idi.

Nasihât Takvîmî Mobil Uygulamasını Android ve iOS için indirebilirsiniz.

Nasihât Takvîmî

ARTIK CEBİNİZDE!

NASİHAT TAKVİMİ

Nasihât Yayınları tarafından hazırlanan Nasihât Takvîmî'ni mobil telefonunuzdan takip edebilirsiniz.

- Namaz Vakitleri
- Bilgilendirici İçerikler
- Tebrik Kartları
- Dini Gün ve Geceler
- İmsakiye
- Kible Bul

El Vâcid

Hiçbir Şeye Muhtaç Olmayan

Yüce Allah'ın en güzel isimleri arasındayer alan el-Vâcid, hiçbir vâsitaya ihtiyaç duymaksızın "mücerret bilme" mânâsındadır. Zira Yüce Allah, yaratıklara mahsus olan el ve ayak gibi organlara, âlet ve araçlara sahip olmakla nitelendirilmekten uzaktır, münezz ehtir.

Cenâb-ı Hak'ın güzel isimleri arasında yer alan el-Vâcid, "kendisine darlık, yoksullukve âcizlik bulaşmayan" anlamları da taşır. Çünkü "darlık, yoksullukve âcizlik" gibi haller, kullara mahsus olan durumlardır. Bu sebeple, İläht Zât olan Yüce Allah, kullara mahsus olan durumlardan müstağnîdir, her türlü yaratılmışlık öz elliklerinden uzaktır. Darda kalmışın da yoksul ve âcizin de yegâne sığınağı O'dur. Mutlak anlamda ilticâ edilecek tek makam, Âlemlerin Rabbî olan Yüce Allah'tır. Dünya hayatında mal, servet, makam, güzellik, ilim gibi varlıklı olma diye nitelendirilen hasletlerin insan için bir garantisi yoktur.

Vâcid, kendisi için lüzumlu olan şeylerin hiçbirinden mahrum olmayan demektir. Ulûhiyet sıfatları ve bunları kemâli hususunda kendisine gerekli olan her şey, İläht Zât'ta mevcuttur. Bu itibarla, ancak O vâcidir. İnsan, kendisine gerekli olan şeylere ulaşmış olsa da bunun yanılara bir garantisinin olduğu iddia edilemez. Elinde bulunan varlığını her an kaybetme riskiyle karşı karşıyadır. Meselâ insan, hâfıza kaybı yaşar, bilgisini kaybedebilir. Bir yangın ya da depremde bütün varlığı yok olabilir. Mahrûmiyet insan içindir. Kaldı ki, sınırsız arzu sahibi olan bir varlık, doyumsuz ve açtır. Kanâat ahlâkı gibi bir ahlâkla beslenmezse, açgözlülük hastalığı onu yer bitirir. Akıllı bir mü'min, fânî varlıklarına güvenmemelidir. El-Altın ve el-Carî olan Allah'ın yanında, insanın ilim ve mal sahibi olması denizde bir damla bile değildir. Bu anlamda, insan fâkittir. Yitiren, elde edemeyen, arzusuna ulaşamayandır. O hâlde, Allah'ın dışındaki varlıklar, ancak kendilerinden aşağı olanlara nisbetlevâcid olabilirler.

Bilindiği gibi, "vecd" tasavvufta mü'minin kalbine Hak'tan gelen tecelli mânâsına gelir. Bu da bir bulmadır. Kalbin hüzün ve neşe cinsinden yaşadığı bütün hallerin her birisi bir vecddir. İşte, vecde gelene mecâzî anlamda 'vâcid' denilir. Elbette bu vâcidlik, Allaha iman, amel-i sâlih, hakkı ve sabrı tavsiye sonucunda elde edilen bir lütuftur. Onun için vecd hali, mânevî feyiz ve bereketin kaynağıdır.

Bu da mü'minin İläht ahlâkla ahlâklanmasının bir meyvesidir.

Gül Olur Öğretmenim

Aydınlığa uzanan
El olur öğretmenim.
Cehaletin bendine
Sel olur öğretmenim.

Azim zırhını kuşan;
Yorulmaz aşkla koşan.
Yüce dağları aşan
Yol olur öğretmenim.

Konar ile bucağa;
Sevgi eker toprağa.
Gün gelir al bayrağa
Al olur öğretmenim.

Şiir olup çağlayan,
Dertlerimi dağılayan,
Gönlü dostu bağlayan
Dil olur öğretmenim.

Zemherinin kışında,
Hayatın her yaşında,
Bin goncanın başında
Gül olur öğretmenim.

Daim şefkatten yana;
Gâh babadır gâh ana.
Sadece Yaradan'a
Kul olur öğretmenim.

Ahmet Sami BENLİ